

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور

عنوان:

**ارزیابی مطالعات اپی زئولوژیک و ارائه
مدلهای کاهش مخاطرات محیطی و مدیریتی موثر
در بروز برخی از بیماریهای خاص ویروسی
قزل آرای رنگین کمان در مزارع منتخب مطالعه شده**

مجری مسئول:
ابوالفضل سپهداری

شماره ثبت
۵۷۲۹۶

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور - سازمان دامپزشکی کشور

عنوان طرح/پروژه: ارزیابی مطالعات اپی زئولوژیک و ارائه مدلهای کاهش مخاطرات محیطی و مدیریتی موثر در بروز برخی از بیماریهای خاص ویروسی قزل آلاهی رنگین کمان در مزارع منتخب مطالعه شده
کد مصوب: ۹۵۰۱۲۳-۹۴۰۰۴-۹۴۰۱-۰۰۶-۱۲۵۷-۱۲-۱۳۴۸

نام و نام خانوادگی نگارنده/نگارندگان: ابوالفضل سپهداری
نام و نام خانوادگی مجری مسئول (اختصاص به پروژه ها و طرحهای ملی و مشترک دارد): ابوالفضل سپهداری

نام و نام خانوادگی مجریان: کاظم عبدی، شاپور کاکولکی
نام و نام خانوادگی همکار(ان): علی نکویی فرد، عیسی شریف پور، سلطنت نجار لشگری، رضا بنا درخشان، سیدمحمدابراهیم جلیل ذریه زهرا، حسین علی خوشباور رستمی، فاطمه حبیبی صالح، مریم آمیخته، نیلوفر رزمجو، گل اندام آل علی

نام و نام خانوادگی مشاور(ان): همایون حسین زاده، محمد افشارنسب

نام و نام خانوادگی ناظر(ان): -

محل اجرا: استان تهران

تاریخ شروع: ۱۳۹۵/۰۵/۱

مدت اجرا: ۱ سال و ۱۱ ماه

ناشر: موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور

تاریخ انتشار: سال ۱۳۹۹

حق چاپ برای مؤلف محفوظ است. نقل مطالب، تصاویر، جداول، منحنی ها و نمودارها با ذکر مأخذ بلامانع است.

«سوابق طرح یا پروژه و مجری مسئول / مجری»

طرح/پروژه : ارزیابی مطالعات اپی زئولوژیک و ارائه مدل‌های کاهش مخاطرات محیطی و مدیریتی موثر در بروز برخی از بیماری‌های خاص ویروسی قزل آلالی رنگین کمان در مزارع منتخب مطالعه شده

کد مصوب: ۹۵۰۱۲۳-۹۴۰۰۴-۹۴۰۱-۹۴۰۶-۰۰۶-۱۲۵۷-۱۲-۱۳۴۸

شماره ثبت (فروست): ۵۷۲۹۶ تاریخ: ۱۳۹۹/۱/۲۵

با مسئولیت اجرایی جناب آقای ابوالفضل سپهداری دارای مدرک تحصیلی دکتری در رشته بیماری‌های آبزیان می‌باشد.

پروژه توسط داوران منتخب بخش بهداشت و بیماری‌های آبزیان در

تاریخ ۱۳۹۸/۱۲/۲۰ مورد ارزیابی و با رتبه عالی تأیید گردید.

در زمان اجرای پروژه، مجری در:

ستاد ■ پژوهشکده □ مرکز □ ایستگاه □

با سمت عضو هیئت علمی در موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور مشغول بوده است.

عنوان	«فهرست مندرجات»	صفحه
چکیده	۱
۱- مقدمه	۲
۱-۲- کلیات	۵
۱-۲-۱- نکروز عفونی لوزالمعده (IPN)	۵
۱-۲-۲- ویروس نکروز عفونی بافت خونساز (IHN)	۷
۱-۲-۳- سیتی سمی هموراژیک ویروسی	۸
۱-۳- اهمیت و ضرورت تحقیق	۱۲
۱-۴- اهداف تحقیق	۱۴
۲- مروری بر منابع	۱۴
۳- مواد و روش‌ها	۱۸
۳-۱- نمونه برداری	۱۸
۳-۲- آنالیز آماری	۱۹
۴- نتایج	۲۰
۴-۱- علائم مشاهده شده در ماهیان مورد بررسی	۲۰
۵- بحث	۲۴
۶- پیشنهادها و راههای کنترلی	۳۱
۶-۱- راهکارهای پیشگیری	۳۲
منابع	۳۴
چکیده انگلیسی	۳۷

چکیده

ارزیابی ریسک، فرآیند کلی تخمین میزان ریسک و تصمیم‌گیری در خصوص قابل پذیرش بودن آن را شامل می‌شود. باید روش‌های اجرایی برای ارزیابی ریسک و تأثیرات ناشی از عوامل بالقوه آسیب‌رسان تعیین شده در مقابل معیارهای انتخاب معین با در نظر گرفتن احتمال وقوع و شدت اثرات در انسان، محیط زیست و منابع مالی تدوین گردد. در همین راستا، چندین کارگاه در استان‌های کهگیلویه و بویراحمد، آذربایجان غربی، مازندران و تهران بمنظور شناسایی عوامل خطر محیطی و مدیریتی موثر در بروز بیماری‌های خاص مورد نظر در مزارع منتخب، منطقه استقرار طرح، پیش‌قرنطینه و مرکز SPF قرار گرفت. افزایش رو به رشد آبی‌پروری و بالا بودن تراکم ماهی در مزارع، موجب بالا رفتن میزان مواد ازته، افزایش استرس و بروز بیماری شده که از جمله این بیماری‌ها می‌توان به بیماری‌های ویروسی خطرناک در حوزه پرورش ماهیان سردابی از جمله: بیماری نکروز عفونی بافت خونساز (IHN)، بیماری سپتیمی هموراژیک ویروسی (VHS) و نکروز عفونی پانکراس (IPN) اشاره نمود. در این بررسی و با توجه به اهداف طرح اصلی، ارزیابی و پایش عوامل بیماری‌زا به صورت گسترده مطالعه شد و با توجه به اطلاعات استخراجی امکان ارتباط بروز بیماری با عوامل محیطی و استرس‌زا مورد تحلیل قرار گرفت. در نهایت دستورالعمل‌های فنی و تخصصی در جهت کنترل، پیشگیری و ریشه‌کنی بیماری‌ها در مزارع پرورشی منتخب پیش از انتقال به پیش‌قرنطینه پایش و ارائه گردید. در این راستا با هماهنگی سازمان دامپزشکی و سازمان شیلات، مزارع مورد نظر برای بررسی انتخاب شدند که در کلیه پروژه‌ها مشترک بود. در بررسی آماری نتایج جهت بررسی تاثیرگذاری برخی از متغیرهای کمی محیطی از جمله نیتريت، نترات، آمونیوم، کدورت، اکسیژن محلول، دبی آب، بر بروز یا عدم بروز بیماری‌های ویروسی از مدل رگرسیون لجستیک استفاده گردید

کلمات کلیدی: قرل آلائی رنگین کمان، فاکتورهای فیزیکی و شیمیایی، بیماری‌های ویروسی، IPN، IHN،

VHS